

HOOGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

veilige dijken • droge voeten • schoon water

MAATWERKVOORSCHRIFT VOOR EEN WATERACTIVITEIT

Ons kenmerk

HDSR734601

Datum

Onderwerp

MAATWERKVOORSCHRIFT VOOR EEN ZUIVERINGTECHNISCH WERK, GROENKANSEWEG
189 GROENEKAN

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 MELDING, PLICHTEN EN MAATWERK.....	3
1.1 Melding/informatie/vergunningaanvraag/aanvraag maatwerkvoorschrift.....	3
1.2 Verplichtingen.....	3
1.3 Besluit.....	4
2.1 Activiteiten en maatregelen.....	5
HOOFDSTUK 3 OVERWEGINGEN.....	6
3.1 Beschrijving activiteiten en lokale omstandigheden.....	6
3.2 Toetsingskader en beleid.....	6
3.3 Toetsing op mogelijke gevolgen.....	10
3.4 Actualiseren, wijzigen en intrekken van dit maatwerkvoorschrift.....	13
3.5 Belangenafweging.....	14
3.6 Conclusie.....	14
HOOFDSTUK 4 PROCEDURE.....	15
4.1 Gevolgde procedure voor dit besluit.....	15
4.2 Beslistermijn.....	15
4.3 Bezwaar.....	15
4.4 Voorlopige voorziening.....	15
HOOFDSTUK 5 INFORMATIE.....	16
5.1 Aandachtspunten.....	16
5.2 Afschriften.....	16

HOOFDSTUK 1 MELDING, PLICHTEN EN MAATWERK

1.1 Melding/informatie/vergunningaanvraag/aanvraag maatwerkvoorschrift

Het waterschap legt dit maatwerkvoorschrift ambtshalve op onder zaaknummer 734601.

1.2 Verplichtingen

Voor de uit te voeren activiteit(en) gelden op basis van het Besluit Activiteiten leefomgeving (Bal) onderstaande verplichtingen.

Het Bal kunt u raadplegen via onderstaande link.

wetten.overheid.nl

Algemene regel(s) en zorgplicht

Voor onderstaande activiteit gelden algemene regels. Daarnaast is voor deze activiteit de specifieke zorgplicht uit artikel 2.11 van het Bal altijd van toepassing. De artikelnummers verwijzen naar het Bal.

- Lozen van afvalwater afkomstig van een zuiveringstechnisch werk. Hiervoor gelden algemene regels op basis van paragraaf 4.49, zoals aangewezen in artikel 3.176.

•

Dit houdt in dat u deze activiteit uit mag voeren, mits u de voorschriften die in de algemene regels zijn vastgesteld in acht neemt, zorgvuldig werkt en schade aan het watersysteem voorkomt.

Artikel 8.30, derde lid, van het Bkl in samenhang met artikel 2.13, zesde lid van het Bal bepaalt dat, als het voor het voldoen aan omgevingswaarden (zoals de KRW-doelen) nodig is dat strengere voorwaarden moeten gelden dan die door toepassing van de beste beschikbare technieken haalbaar zijn, maatwerkvoorschriften met aanvullende voorwaarden moeten worden gesteld. In het Bal zijn in artikel 4.608 in tabel 4.608b emissiegrenswaarden opgenomen. Aangezien het voor het verbeteren van de waterkwaliteit noodzakelijk is om strengere emissiegrenswaarden op te nemen, komen de emissie-eis voor de som van stikstofverbindingen en de som van fosforverbindingen te vervallen en worden andere emissiegrenswaarden voor de som van de stikstofverbindingen en de som van de fosforverbindingen vastgelegd middels dit maatwerkvoorschrift.

De andere algemene regels blijven van toepassing.

1.3 Besluit

Dijkgraaf en hoogheemraden besluiten, op grond van de bepalingen van de Omgevingswet en onderliggende besluiten en regeling, de Awb en de in hoofdstuk 3 van dit besluit vermelde overwegingen:

1. Ambtshalve een maatwerkvoorschrift te stellen op basis van artikel 2.13 van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het lozen vanuit een zuiveringstechnisch werk aan de Groenekanseweg 189 te Groenekan;
2. De in hoofdstuk 2 van dit besluit opgenomen voorschriften deel uit te laten maken van dit besluit.

Dijkgraaf en hoogheemraden,
namens hen,

M. Nagel
Manager VTH en Dienstverlening

2.1 Activiteiten en maatregelen

Voorschriften 1 *Kwalitatieve aspecten voor het lozen in een oppervlaktewater*

- 1.1 In plaats van de in Tabel 4.608b van het Besluit activiteiten leefomgeving genoemde emissiegrenswaarden voor de som van stikstofverbindingen en de som van fosforverbindingen gelden voor de lozingen van effluent afkomstig van de RWZI De Bilt de volgende emissiegrenswaarden voor de som van stikstofverbindingen en de som van fosforverbindingen:

Tabel 1: parameters en emissiegrenswaarden

Parameter	Emissiegrenswaarde mg/l*
de som van stikstofverbindingen	4,1
de som van fosforverbindingen	0,18

*De emissiegrenswaarde is een voortschrijdend jaargemiddelde (VJG).

- 1.2 Een voorstel voor een onderzoek naar maatregelen voor het verminderen van de emissie van P totaal door RWZI De Bilt wordt binnen 6 maanden na het van kracht worden van dit besluit ter goedkeuring aan het bevoegd gezag overlegd.
- 1.3 Binnen 18 maanden na de inwerkingtreding van deze beschikking is het bovengenoemde onderzoek conform het goedgekeurde onderzoeksvoorstel uitgevoerd en gerapporteerd aan het bevoegd gezag.
- 1.4 In bovengenoemd onderzoek wordt per maatregel de kosteneffectiviteit berekend volgens het rapport 'Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van wateremissies'. Hierbij wordt rekening gehouden met de geldontwaarding sinds het verschijnen van dit rapport (2018).
- 1.5 In bovengenoemde onderzoeksrapportage zijn kosteneffectieve maatregelen voor het verminderen van de emissie van P totaal van RWZI De Bilt en een bijbehorend tijdspad uitgewerkt.

Toelichting bij voorschrift 1.2

Met de term 'ter goedkeuring' in voorschrift 1.2 wordt bedoeld dat het bevoegd gezag een besluit neemt, dat vatbaar is voor bezwaar en beroep.

HOOFDSTUK 3 OVERWEGINGEN

3.1 Beschrijving activiteiten en lokale omstandigheden

3.1.1 Activiteit

Door de RWZI De Bilt wordt gezuiverd rioolwater op oppervlaktewater (de Biltse Grift) geloosd. Dit gezuiverde rioolwater is afkomstig van huishoudens en bedrijven in de gemeente De Bilt.

3.1.2 Lokale omstandigheden

Stilstaand tot langzaamstromend water, ruim 8 km lang, aan de voet van de Utrechtse Heuvelrug, dat bestaat uit oppervlaktewater waarvan de herkomst wisselend is. De stromingsrichting kan gedurende het jaar omkeren, in de winter wordt er water afgevoerd.

De ecologische waterkwaliteit van de Biltse Grift wordt grotendeels bepaald door de concentraties stikstof totaal en fosfor totaal (N totaal en P totaal) in het effluent van twee RWZI's: RWZI De Bilt en RWZI Zeist.

Uit het rapport "Doelmatigheidsanalyse zuiveringen HDSR" van Sweco van 15 september 2017, hierna de Doelmatigheidsanalyse genoemd: In 2015 bedroeg de zomergemiddelde fosforconcentratie in de Biltse Grift 0,35 mg P/l; de bijdrage van de RWZI's De Bilt en Zeist samen hieraan was 0,21 mg P/l. De zomergemiddelde stikstofconcentratie in De Biltse Grift bedroeg 4,3 mg N/l; de bijdrage van de RWZI's De Bilt en Zeist samen hieraan was 4,1 mg N/l.

De Biltse Grift is een aangewezen KRW-oppervlaktewater.

3.2 Toetsingskader en beleid

3.2.1. Toetsingskader

Bij het beoordelen van de aanvraag voor de omgevingsvergunning toetst HDSR, conform de algemene beoordelingsregel uit artikel 8.84, eerste lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), aan de volgende belangen:

- a. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- b. het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen; en
- c. het vervullen van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deze algemene doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening. De doelstellingen zijn in het Bkl geconcretiseerd via normen en beoordelingsregels ten aanzien van veiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen.

Op grond van artikel 2.13, zesde lid, van het Bal zijn op het stellen van een maatwerkvoorschrift over een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam en een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk de beoordelingsregels en de bepalingen over vergunningvoorschriften in de artikelen 8.26, tweede tot en met vierde lid, 8.27, 8.28, 8.30, 8.31, 8.33, 8.84, 8.88, 8.92 en 8.98 tot en met 8.100 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en afdeling 8.3 van het Omgevingsbesluit van overeenkomstige toepassing.

De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of een aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer. Aan de hand van het in deze paragraaf beschreven toetsingskader volgt in paragraaf 3.3 de toetsing van de lozing aan de doelstellingen van het waterbeheer.

3.2.2. Beleid

Op grond van artikel 8.84 tweede lid van het Bkl is bij de ambtshalve wijziging ook rekening gehouden met de Kaderrichtlijn Water (KRW), het waterbeheerprogramma, de regionale waterprogramma's, stroomgebiedsbeheerplannen en het nationale waterprogramma. De programma's zijn het instrument voor het behalen van de omgevingswaarden en andere doelstellingen voor oppervlaktewater, grondwater en waterwinlocaties in oppervlaktewater. Met het uitvoeren van de maatregelen in de programma's moet worden voldaan aan de omgevingswaarden voor een goede chemische toestand en een goed ecologisch potentieel van KRW-oppervlaktewaterlichamen (artikel 4.13 Bkl), de omgevingswaarden voor grondwaterlichamen (artikel 4.14 Bkl) en de omgevingswaarden voor waterwinlocaties (artikel 4.20 Bkl) en wordt achteruitgang van de toestand van KRW-oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen voorkomen (artikel 4.15 Bkl).

1 De KRW

De KRW is een Europese richtlijn (2000/60/EG). De belangrijkste doelstelling van de KRW is het - uiterlijk in 2027 - bereiken van een 'goede toestand' van alle waterlichamen waarop de richtlijn van toepassing is. Een goede toestand betekent dat het oppervlaktewater voldoende schoon (chemisch op orde) en gezond (ecologisch in evenwicht) is.

Chemische doelstellingen

De chemische doelen van de KRW zijn vastgelegd in normen. De KRW bevat in bijlage X een lijst met prioritaire stoffen, waarvoor in de Richtlijn Prioritaire Stoffen normen voor oppervlaktewater zijn vastgesteld. De Kaderrichtlijn water is in Nederland geïmplementeerd via de Omgevingswet. De normen uit de Richtlijn Prioritaire Stoffen zijn in Nederland overgenomen in bijlage III van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Ecologische doelstellingen

Volgens de KRW moet het oppervlaktewater een 'Goede Ecologische Toestand' (GET) hebben. Deze GET wordt afgeleid van een referentiesituatie bij een specifiek watertype. De GET geldt alleen voor natuurlijke wateren, maar Nederland kent voornamelijk kunstmatige en/of sterk veranderde wateren. Voor niet-natuurlijke wateren moet het 'Goed Ecologisch Potentieel' (GEP) afgeleid worden. Voor regionale wateren staat het GEP en de onderbouwing daarvan in de regionale waterprogramma's van de provincies. (op grond van artikel 2.12 van het Bkl).

Dit gebeurt aan de hand van de ecologie van natuurlijke watertypen die het meest op de niet-natuurlijke wateren lijken. Dit is geregeld in artikel 4.4a van het Bkl. Voor de ecologische toestand zijn vier "biologische parameters" bepalend:

- vissen (aantal soorten en hoeveelheid);
- waterplanten (macroflora);
- macrofauna (ongewervelde dieren, met het oog zichtbaar, bijvoorbeeld watervlooien);
- fytoplankton (bijvoorbeeld algen).

Om die biologische parameters in orde te krijgen, is het nodig dat de kwaliteit van het water aan bepaalde fysisch-chemische eisen voldoet, zoals helderheid van het water, zuurgraad, temperatuur, gehalte aan chloride, zuurstofpercentage en gehalte aan stikstof en fosfor (nutriënten).

Volgens de KRW moeten de lidstaten zelf (naast de prioritaire stoffen) de stoffen in kaart brengen die op nationaal niveau een probleem zijn en daar normen voor vaststellen. Deze "specifieke verontreinigende stoffen" zijn onderdeel van de beoordeling van de goede

ecologische toestand van oppervlaktewaterlichamen. De Nederlandse KRW-stoffen zijn opgenomen in bijlage IIIa van het Bkl.

Overig water

Voor de niet- KRW-oppervlaktewaterlichamen gelden vanuit de KRW geen biologische doelen. Deze 'overige' oppervlaktewaterlichamen zijn wel verbonden met de KRW-oppervlaktewaterlichamen. Ze bepalen dus mede de kwaliteit van de KRW-oppervlaktewaterlichamen. De biologische doelen voor 'overig water' zijn opgenomen in het regionaal waterprogramma.

Geen achteruitgang

Naast de doelstelling om een goede chemische en ecologische toestand in alle oppervlaktewaterlichamen te bereiken, geldt ook dat de achteruitgang van de toestand van oppervlaktewaterlichamen en de kwaliteit van oppervlaktewaterlichamen die zijn aangewezen ten behoeve van de onttrekking van voor menselijke consumptie bestemd water voorkomen moet worden. Dit geldt ook voor een tijdelijke achteruitgang. Daarnaast moeten effecten die het doelbereik voor het verbeteren van de chemische en ecologische waterkwaliteit in de weg staan, voorkomen worden.

Hierbij geldt dat sprake is van achteruitgang van de toestand zodra een kwaliteitselement in een slechtere toestandsklasse vervalt. Voor kwaliteitselementen die zich reeds in de laagste toestandsklasse bevinden, is geen enkele verdere verslechtering toegestaan voor dat kwaliteitselement.

2. Het Waterbeheerprogramma Stroomopwaarts 2022-2027

Het waterschap neemt in een Waterbeheerplan op hoe uitwerking aan het waterbeleid wordt gegeven op regionaal niveau. Hierin staan de doelen geformuleerd waarmee het waterschap een ecologisch en fysisch-chemisch gezond watersysteem wil bereiken. Op 22 december 2021 heeft Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden het Waterbeheerplan Stroomopwaarts 2022-2027 vastgesteld.

3. Het regionaal waterprogramma: Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027

In het regionaal waterprogramma: Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027 heeft de provincie het provinciaal waterbeleid opgenomen om uitvoering te geven aan verschillende Europese richtlijnen zoals de KRW en de Grondwaterrichtlijn. Het programma is een uitwerking van ambities voor de bodem en het water uit de provinciale Omgevingsvisie. Het programma beschrijft hoe de provincie samen met partners wil werken aan ambities uit de Omgevingsvisie, welke beleidskeuzes ze maken en hoe ze hier uitvoering aan willen geven. Het regionale waterprogramma wijst regionale oppervlaktewaterlichamen, grondwaterlichamen en waterwinlocaties aan.

De provincie Utrecht heeft in het Bodem- en waterprogramma de ecologische doelen voor alle KRW-oppervlaktewaterlichamen vastgelegd. In Annex 1, Deel 1, van dit programma is een overzicht opgenomen van de waterlichamen met daarbij per oppervlaktewaterlichaam de doelen, de status en de huidige toestand ("oordeel").

In de hele provincie Utrecht zijn biologische doelen vastgelegd voor 'overig water'. Deze zijn opgenomen in het regionaal waterprogramma (In Annex 1, Deel 3 van het Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027).

In het regionaal waterprogramma: Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027 is daarnaast opgenomen dat:

- Het principe van 'geen achteruitgang', net als voor KRW-oppervlaktewaterlichamen, ook geldt voor overig water. Het betreffende (cluster van) overig water mag vergeleken met de vastgestelde huidige toestand dus niet in een lagere toestandsklasse terechtkomen.
- Voor de chemische doelen wordt aangesloten bij de normen voor de chemische toestand van het Bkl (artikel 2.10). De daarin opgenomen stoffen en de daar vermelde getalswaarden dienen als uitgangspunt te worden gehanteerd.

Bij het beoordelen van de lozing is rekening gehouden met dit programma. Hiermee zorgen we ervoor dat de activiteit geen bedreiging vormt voor de maatregelen en doelen in het regionaal waterprogramma.

4. Het Nationaal Water Programma 2022-2027

Het Nationaal Water Programma 2022-2027 is vastgesteld op 18 maart 2022. Het Nationaal Water Programma (NWP) 2022-2027 bevat de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid.

Het NWP beschrijft de nationale doelen op het gebied van:

- klimaatadaptatie
- waterveiligheid
- zoetwater en waterverdeling
- waterkwaliteit en natuur
- scheepvaart en
- de functies van de rijkswateren.

Op grond van de Kaderrichtlijn Water (KRW) worden elke 6 jaar stroomgebiedbeheerplannen (SGBP's) opgesteld voor de Nederlandse delen van de stroomgebiedsdistricten Rijn, Maas, Schelde en Eems. Hierin staan de doelen, het waterkwaliteitsbeeld en de maatregelen om de waterkwaliteit verder te verbeteren.

5. Stroomgebiedbeheerplan Rijn 2022-2027

Alle KRW-relevante informatie over de oppervlaktewaterlichamen, zoals de doelen, de toestand, de geplande maatregelen en de uitvoering van die maatregelen, worden door de waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat per waterlichaam samengebracht in een factsheet in het Waterkwaliteitsportaal. De factsheets worden door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat samengevoegd in Stroomgebiedbeheerplannen. Voor HDSR is dat het Stroomgebiedbeheerplan Rijn 2022-2027 van toepassing.

Als bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van een activiteit op basis van de waterprogramma's niet onomstotelijk blijkt dat achteruitgang wordt voorkomen en aan de omgevingswaarden worden voldaan, moet een beroep gedaan worden op één van de uitzonderingsmogelijkheden die de KRW biedt. Als dit niet (meer) mogelijk is moet de toestemming geweigerd worden.

Vaststelling van de aan het desbetreffende watersysteem toegekende maatschappelijke functies vindt onder meer plaats in het regionaal en nationaal waterprogramma.

Op grond van artikel 8.84 derde lid mag de toestemming er niet toe leiden dat de omgevingswaarden voor KRW-oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen niet worden bereikt. De wijze waarop lozingen getoetst worden aan de omgevingswaarden is opgenomen in het Handboek immissietoets. Toepassing van het Handboek immissietoets is verplicht gesteld in art. 8.88 lid 3 Bkl (zie 3.3.5).

3.2.3. Het algemene waterkwaliteitsbeleid

Het algemene waterkwaliteitsbeleid staat beschreven in het Handboek Immissietoets en in het rapport Algemene BeoordelingsMethodiek (ABM) 2016. De beoordeling van de toelaatbaarheid van lozingen vindt plaats in drie toetsstappen.

Toetsstap 1 - Bronaanpak: hierbij ligt het accent op preventie, het voorkómen dat bepaalde stoffen via afvalwater in het oppervlaktewater worden geloosd. In deze stap van de toetsing van een lozing wordt ten eerste beoordeeld welke stoffen vanuit waterkwaliteitsoogpunt toelaatbaar zijn in het te beoordelen (productie)proces en of gebruikte stoffen vervangen kunnen worden door andere, minder schadelijke stoffen (substitutie). Ten tweede wordt beoordeeld in welke mate het toelaatbaar is dat deze stoffen terecht komen in het te lozen afvalwater; hierbij wordt onder meer nagegaan of door het aanpassen van processen contact van deze stoffen met water vermeden kan worden en of deze stoffen eventueel hergebruikt kunnen worden. Bij beide beoordelingen wordt erop toegezien dat ten minste de beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast. Dit zijn de meest doeltreffende methoden om emissies en andere nadelige gevolgen voor de waterkwaliteit van een bedrijf te voorkomen.

Na het doorlopen van deze stap blijft een zo klein mogelijke afvalwaterstroom over die zo weinig mogelijk milieubelastend is.

Toetsstap 2 - Minimalisatie: in deze stap van de toetsing van een lozing wordt beoordeeld in welke mate zuivering van de afvalwaterstroom noodzakelijk is voordat deze in het oppervlaktewater geloosd wordt. Ook bij deze beoordeling wordt erop toegezien dat ten minste de beste beschikbare technieken worden toegepast. Eventuele in wet- en regelgeving van toepassing zijnde emissiegrenswaarden worden hierbij in acht genomen.

Toetsstap 3 - Immissietoets: in deze stap van de toetsing van een lozing wordt beoordeeld of vanuit waterkwaliteitsoogpunt een nog verdergaande bronaanpak en/of zuivering nodig is dan volgt uit de eerste twee toetsstappen. Dit wordt bepaald op basis van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater waarop geloosd wordt en de relevante normen die daarvoor gelden. Uit deze toetsstap kan volgen dat het nodig is technieken toe te passen die nog meer bescherming bieden dan de beste beschikbare technieken.

3.3 Toetsing op mogelijke gevolgen

3.3.1 Toetsing lozing

Huidige emissiegrenswaarden voor P totaal en N totaal

De huidige eisen voor P totaal en N totaal voor deze RWZI staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). In Tabel 4.608b van het Bal staan de emissiegrenswaarden voor P totaal en N totaal. Deze zijn respectievelijk 2,0 mg P/l en 10 mg N/l. Deze emissiegrenswaarden zijn VJG (voortschrijdend jaargemiddelde) waarden (artikel 4.608 lid 1 onder b van het Bal). De emissiegrenswaardenwaarden in het Bal zijn haalbaar met de beste beschikbare technieken (BBT) voor RWZI's.

Vanuit de Europese Richtlijn stedelijk afvalwater (vastgesteld op 5 november 2024) gelden voor deze RWZI emissiegrenswaarden voor P totaal en N totaal van respectievelijk 0,7 mg /l en 10 mg/l. Deze richtlijn moet nog in nationale wetgeving worden geïmplementeerd.

3.3.2 Het waterkwaliteitsspoor (immissietoets)

Met de immissietoets wordt nagegaan of de restlozing - nadat de beste beschikbare technieken (BBT) zijn toegepast om de emissie te reduceren - leidt tot onaanvaardbare concentraties in het watersysteem.

Met de immissietoets wordt invulling gegeven aan de doelstelling om de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen te beschermen en te verbeteren. Met de immissietoets wordt bepaald of de belasting die een individuele (punt)lozing veroorzaakt in lijn is met de maximaal toelaatbare hoeveelheid extra belasting op het oppervlaktewater. Daarmee wordt tevens invulling gegeven aan de doelstellingen van de KRW.

KRW doelen (immissiegrenswaarden) voor P en N voor de Biltse Grift en de Kromme Rijn
In Annex 1, Deel 1, van het Bodem- en waterprogramma heeft de provincie Utrecht een overzicht opgenomen van de waterlichamen met daarbij per oppervlaktewaterlichaam de doelen, de status en de huidige toestand ("oordeel"). Per oppervlaktewaterlichaam is een doel voor ondermeer fosfor totaal en stikstof totaal opgenomen. De doelen voor fosfor totaal en stikstof totaal voor de Biltse Grift zijn respectievelijk $\leq 0,15$ mg P/l en $\leq 2,80$ mg N/l. De KRW doelen voor fosfor totaal (P) en stikstof totaal (N) voor de Kromme Rijn zijn respectievelijk $\leq 0,11$ mg P/l en $\leq 2,30$ mg N/l. Dit zijn ZGM (zomergemiddelde) waarden, over de maanden april tot en met september.

Alle KRW-relevante informatie over de oppervlaktewaterlichamen, zoals de doelen, de toestand, de geplande maatregelen en de uitvoering van die maatregelen, worden door de waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat per waterlichaam samengebracht in een factsheet in het Waterkwaliteitsportaal. <https://www.waterkwaliteitsportaal.nl/krw-factsheets>.

Doelmatigheidsanalyse

Voor de KRW-waterlichamen van HDSR is deze toets in 2017 uitgevoerd met de eerder genoemde doelmatigheidsanalyse. Een aantal KRW waterlichamen van HDSR wordt direct of indirect beïnvloed door zuiveringseffluent. De waterkwaliteit in de Biltse Grift wordt beïnvloed door twee zuiveringen: naast RWZI De Bilt is dit RWZI Zeist. De Biltse Grift watert af in de Kromme Rijn. RWZI's De Bilt en Zeist beïnvloeden daarmee zowel de waterkwaliteit in de Biltse Grift als de waterkwaliteit in de Kromme Rijn. De waterkwaliteit in de Kromme Rijn wordt beïnvloed door vier zuiveringen: RWZI Bunnik, RWZI De Bilt, RWZI Driebergen en RWZI Zeist.

Allereerst is in de doelmatigheidsanalyse de gewenste verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater bepaald. In de onderstaande tabel is de gewenste verbetering per oppervlaktewater en per parameter samengevat.

Tabel 2 P totaal en N totaal (ZGM) in KRW-oppervlaktelichamen de Biltse Grift en Kromme Rijn

KRW- Oppervlaktewater	Parameter	2015	Bijdrage RWZI De Bilt + RWZI Zeist 2015	KRW- eis	Eenheid
Biltse Grift	P totaal	0,35	0,29*	0,15	mg/l
Biltse Grift	N totaal	4,30	4,14	2,80	mg/l
Kromme Rijn	P totaal	0,13	0,03	0,11	mg/l
Kromme Rijn	N totaal	2,20	Niet bepaald	2,30	mg/l

*Bladzijde 21 van de Doelmatigheidsanalyse

Hieruit komt onder andere naar voren dat de Kromme Rijn in 2015 al voldeed aan de KRW-eis voor N-totaal.

Maatregelen op grond van de doelmatigheidsanalyse

Vervolgens is bepaald welke (combinaties van) maatregelen op de RWZI's kunnen bijdragen aan de gewenste verbetering van de waterkwaliteit. Voor de Biltse Grift zijn dit voor N-totaal: zandfiltratie op RWZI De Bilt en biologisch op RWZI Zeist of alleen zandfiltratie op Zeist. Voor de Biltse Grift en de Kromme Rijn zijn dit voor P-totaal voor RWZI De Bilt en RWZI Zeist: metaalzoutdosering op de bestaande zandfilters. Voor de Kromme Rijn zijn dit voor P-totaal voor RWZI Bunnik en RWZI Driebergen: metaalzoutdosering (zonder zandfilter) en metaalzoutdosering op nieuwe zandfilters.

Strategisch zuiveringsplan 2024

De (combinaties van) maatregelen die in de doelmatigheidsanalyse het meest effectief zijn gebleken, zijn overgenomen in het strategisch zuiveringsplan van HDSR. Voor RWZI De Bilt betekent dit dat er geen maatregelen worden genomen om de verwijdering van N-totaal te verbeteren; de gewenste verlaging van de N-totaal concentratie in de Biltse Grift wordt volledig gerealiseerd door maatregelen op de RWZI Zeist. De concentratie N totaal in de Kromme Rijn hoeft niet te worden verlaagd; in 2015 voldeed de Kromme Rijn al aan de KRW-eis voor N-totaal (tabel 2).

De gewenste verlaging van de concentratie P-totaal in de Biltse Grift wordt gerealiseerd door maatregelen op zowel RWZI De Bilt als RWZI Zeist. De gewenste verlaging van de concentratie P-totaal in de Kromme Rijn wordt gerealiseerd door maatregelen op RWZI's De Bilt, Bunnik, Driebergen en Zeist. De gewenste verbetering van de verwijdering van P-totaal op RWZI De Bilt wordt gerealiseerd door de bestaande metaalzoutdosering weer in gebruik te nemen.

Afleiding effluenteis voor N totaal

In de onderstaande tabel zijn de gemeten concentraties voor N-totaal in het effluent van RWZI De Bilt voor de jaren 2020 tot en met 2024 samengevat. Ter vergelijking zijn in de tabel ook de jaargemiddelde concentratie uit 2015 (bron: doelmatigheidsanalyse) en de norm afkomstig uit het Bal opgenomen. Op grond van deze gegevens is een norm voor N-totaal van 4,1 mg/l als VJG opgenomen.

Tabel 3 Effluent RWZI De Bilt N-totaal

	2020	2021	2022	2023	2024	2015	Norm Bal
VJG max	--	4,11	3,7	4,10	4,06	--	10
JG	3,78	3,78	3,56	3,89	3,38	3,96	n.v.t.
ZGM	3,22	3,21	2,80	2,98	3,14	3,41	n.v.t.

VJG max = de maximale waarde van het VJG in een kalenderjaar; JG = jaargemiddelde; ZGM = zomergemiddelde (april-september).

BBT+ en kosteneffectiviteit voor P verwijdering

Metaalzoutdosering op een zandfilter moet als BBT+ techniek worden gezien. Hiermee kan een effluentconcentratie voor fosfor totaal van 0,10-0,20 mg P/l als VJG worden gehaald (bron: de Doelmatigheidsanalyse). In het geval van fosfor ligt de kosteneffectiviteitsdrempel voor BBT rond € 10,-/kg verwijderde fosfor (bron: Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van waterremissies (invulling BBT en BBT+) van het ministerie van I&M uit 2018). Dat betekent een kosteneffectiviteitsdrempel voor BBT+ maatregelen voor verwijdering van fosfor van € 100,-/kg.

In tabel 5.8 op bladzijde 30 van de Doelmatigheidsanalyse zijn per RWZI, voor verschillende maatregelen, de kosten per verwijderde kg P weergegeven. De kosten voor het weer in bedrijf nemen van de bestaande metaalzoutdosering op de bestaande zandfilters bij RWZI De Bilt bedroegen in 2017 € 8,60 per verwijderde kg P, dit is ruim onder de kosteneffectiviteitsdrempel van € 100,- per verwijderde kg P. Hiermee is de maatregel voor RWZI De Bilt kosteneffectief. Dit betekent dat de norm die hoort bij toepassing van metaalzoutdosering op een zandfilter (0,10-0,20 mg P/l) door het bevoegd gezag ambtshalve kan worden voorgeschreven voor RWZI De Bilt.

Afleiding effluenteis voor P totaal

Op 5 januari 2025 is de bestaande metaalzoutdosering op het bestaande zandfilters op RWZI De Bilt weer in gebruik genomen. Uit de tot nu toe beschikbare metingen (12 januari 2025 tot en met 7 september 2025) blijkt dat een effluentconcentratie van 0,18 mg P/l als gemiddelde werd gehaald; sinds 2 juni 2025 is de gemiddelde effluentconcentratie P-totaal niet boven de 0,18 mg P/l gekomen. Op basis van de beschikbare meetresultaten is daarom een norm van 0,18 mg P/l als VJG opgenomen in voorschrift 1.1.

Onderzoeksverplichting

De metaalzoutdosering op de bestaande zandfilters resulteert zoals gezegd in een concentratie van P-totaal in het effluent van 0,18 mg P/l. Volgens de doelmatigheidsanalyse moet een concentratie van 0,15 mg P/l worden bereikt; omdat de kwaliteit van het effluent dan gelijk zou zijn aan de KRW-eis voor de Biltse Griff zou de emissie van P-totaal door RWZI De Bilt in dat geval aan de immissietoets voldoen. Daarom is in voorschrift 1.3 bepaald dat moet worden onderzocht welke aanvullende maatregelen kunnen worden genomen om de emissie van P-totaal te verminderen, en welke daarvan kosteneffectief zijn. Kosteneffectieve maatregelen moeten worden uitgevoerd (voorschrift 1.5).

Er is geen onderzoek naar het verminderen naar de N-totaal emissie door RWZI De Bilt voorgeschreven, omdat de immissieconcentratie van N-totaal in de Biltse Griff voor het grootste deel wordt bepaald door RWZI Zeist. RWZI Zeist wordt opnieuw gebouwd, op dezelfde locatie. Mocht de immissieconcentratie N-totaal in de Biltse Griff, nadat de vernieuwde RWZI Zeist in gebruik is genomen, onverhoopt niet aan de KRW-eis voldoen dan ligt het het meest voor de hand om aanvullende maatregelen op RWZI Zeist te nemen.

3.4 Actualiseren, wijzigen en intrekken van dit maatwerkvoorschrift

Op grond van afdeling 8.10 van het Bkl kan het waterschap dit maatwerkvoorschrift wijzigen of intrekken.

Het waterschap wijzigt dit maatwerkvoorschrift als blijkt dat de gevolgen voor de waterkwaliteit die de activiteit veroorzaakt:

- a. door de ontwikkeling van de technische mogelijkheden verder kan worden ingeperkt; of
- b. door de ontwikkeling van de kwaliteit van de waterkwaliteit verder moet worden ingeperkt.

Het waterschap kan dit maatwerkvoorschrift intrekken als dit in strijd is met de beoordelingsregels voor dit maatwerkvoorschrift. Dit kan alleen als wijziging van de voorschriften niet helpt.

Het waterschap moet dit maatwerkvoorschrift intrekken als het door actualisering van dit maatwerkvoorschrift niet kan bereiken dat de afdeling Zuiver de beste beschikbare technieken (BBT) toepast.

3.5 Belangenafweging

Het is de wettelijke taak van het waterschap om huishoudelijk afvalwater te zuiveren. Het belang van de het waterschap is om dit zo kosteneffectief te doen. Dit belang is afgewogen tegen de belangen zoals beschreven in 3.2.1. De afweging van deze belangen heeft geresulteerd in het voorliggende besluit.

3.6 Conclusie

Gezien het belang om effluent te kunnen lozen en gezien de te verwachten aard en omvang van het te lozen effluent in relatie tot het ontvangende oppervlaktewater, is de lozingssituatie onder voorschriften aanvaardbaar.

HOOFDSTUK 4 PROCEDURE

4.1 Gevolgde procedure voor dit besluit

Bij de besluitvorming is, gelet op het bepaalde in artikel 16.62 Omgevingswet, de reguliere voorbereidingsprocedure van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

4.2 Beslistermijn

Dit besluit is ambtshalve genomen; er is geen sprake van een aanvraag of beslistermijn.

4.3 Bezwaar

U kunt binnen zes weken na verzending van dit besluit bezwaar maken. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en bevat ten minste uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt en de reden(en) waarom u bezwaar indient. Heeft u meer tijd nodig om de reden(en) van uw bezwaarschrift aan ons te sturen, dan kunt u dit aangeven in uw bezwaarschrift. U krijgt dan een extra termijn voor het aanvullen van uw bezwaarschrift. Aan het indienen van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Het maken van bezwaar heeft geen schorsende werking, dit betekent dat het besluit, ondanks uw bezwaar, van kracht wordt en uitgevoerd moet worden.

4.4 Voorlopige voorziening

Als er naar uw mening tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de beslissing op het bezwaarschrift kan worden gewacht, kunt u, gelijktijdig met het bezwaarschrift, een verzoek om een voorlopige voorziening, inclusief schorsing, indienen. Het verzoek richt u aan: Rechtbank Midden-Nederland Afdeling bestuursrecht, o.v.v. voorlopige voorzieningen Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Hiervoor zijn griffierechten verschuldigd. De actuele bedragen zijn te raadplegen op www.rechtspraak.nl. Bij uw verzoek stuurt u zowel een kopie van uw bezwaarschrift als van het maatwerkvoorschrift mee.

HOOFDSTUK 5 INFORMATIE

5.1 Aandachtspunten

Naast de voorschriften in hoofdstuk 2 van dit maatwerkvoorschrift moet rekening worden gehouden met het volgende:

- Het maatwerkvoorschrift geldt voor degene die de activiteit verricht waarop het betrekking heeft. Diegene draagt zorg voor de naleving van de voorschriften;
- Het maatwerkvoorschrift geldt tevens voor de rechtsopvolgers van de initiatiefnemer;
- De rechtsopvolger van de initiatiefnemer doet binnen vier weken nadat het maatwerkvoorschrift voor hem is gaan gelden, daarvan mededeling aan het waterschap.

Voor een overzicht (niet volledig) van de ligging van watergangen en waterkeringen met bijbehorende beperkingengebieden en kunstwerken, verwijzen wij u naar bijlage II van de waterschapsverordening: [Kaarten Waterschapsverordening HDSR 2024](#).

Voor de definities van de door HDSR gebruikte begrippen, zie [begrippen.hdsr.nl](#).

5.2 Afschriften

Afschriften van dit maatwerkvoorschrift zijn verstuurd naar:

- Gemeente De Bilt;
- Provincie Utrecht.